

ZASTĘPCA PREZYDENTA
MIASTA POZNANIA

Poznań, 01.02. 2018 r.

Nr sprawy: Or-II.0003.2.23.2018
Nr rej.: 0102 18 - 1924

Pani
Katarzyna Kretkowska
Wiceprzewodnicząca Rady Miasta
Poznania

Szanowna Pani Przewodnicząca,

odpowiadając na zapytanie Pani Przewodniczącej zadane na LXI sesji Rady Miasta Poznania w dniu 23 stycznia br. w sprawie monitoringu smogu na terenie Poznania, które Prezydent Miasta przekazał mi celem udzielenia odpowiedzi, uprzejmie informuję:

Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Poznaniu (WIOŚ), z mocy prawa prowadzi monitoring jakości powietrza na terenie miasta Poznania. Pomiary prowadzone są na 4 stacjach pomiarowych, w tym 2 automatycznych (mniej dokładnych) Poznań – Botanik przy ul. H. Dąbrowskiego 169 oraz Poznań – Polanka przy ul. Polanka 24 oraz 2 stacjach wykonujących pomiary metodą manualną (grawimetryczną – najdokładniejszą – jednakże wyniki dostępne są dopiero po kilku tygodniach) przy ul. Chwiałkowskiego i ul. Szymanowskiego.

Informację o wynikach pomiarów prowadzonych w ramach monitoringu na ww. stacjach oraz oceny jakości powietrza zamieszczane są przez WIOŚ w następujący sposób:

- strona internetowa WIOŚ w interaktywnym panelu informacji o środowisku województwa wielkopolskiego <http://www.poznan.wios.gov.pl/gis/>,
- strona internetowa WIOŚ w panelu - wielkopolski monitoring powietrza on-line <http://powietrze.poznan.wios.gov.pl/>,
- corocznie w raportach o stanie jakości środowiska w województwie wielkopolskim.

Ponadto na stronie WIOŚ zamieszczane są aktualne komunikaty o występowaniu przekroczeń na danych stacjach pomiarowych oraz komunikaty ostrzegawcze dla ludności, w przypadku wystąpienia takich przekroczeń.

Ocena stanu jakości powietrza wykonywana jest przez WIOŚ, a nadzorowana przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, na podstawie wyników imisyjnych stacji pomiarowych, które dla Poznania są w pełni zgodne z przepisami i standardami międzynarodowymi. W Poznaniu system monitorowania winien obejmować 3 punkty pomiarowe, a obecnie funkcjonują 4 stacje pomiarowe. Oznacza to, że w Poznaniu liczba stacji jest wystarczająca do oceny jakości powietrza i przekracza wymagania dla w pełni wiarygodnego określenia jakości powietrza.

Szczegółowe wymagania, co do lokalizacji punktów pomiarowych określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 września 2012 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. poz. 1032). Rozporządzenie to wdraża wymagania Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008-50-WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy.

Z uwagi na naruszenie standardów jakości powietrza w 2013 r., w zakresie przekroczenia dozwolonej liczby dni z ponadnormatywnymi stężeniami 24-godzinnymi pyłu zawieszonego PM10 oraz przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pienu został opracowany w 2015 r. przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego „Program Ochrony Powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM10 oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska wraz z Planem Działań Krótkoterminowych w zakresie pyłu zawieszonego PM10” przyjęty uchwałą Nr XI/306/15 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 października 2015 roku.

W programie tym wskazano obszary bilansowe o największej gęstości emisji (Mg pyłu PM10/km²). Do najbardziej zanieczyszczonych jeśli chodzi o ładunek emisji należą: Łazarz, Wilda Północna, Stare Miasto i Chwaliszewo oraz Wilda Południowa. Jest to związane z charakterem zabudowy i dużą koncentracją przestarzałych źródeł na paliwa stałe, w tym pieców kaflowych.

Główną przyczyną występowania przekroczeń dopuszczalnych poziomów 24-godzinnych pyłu zawieszonego PM10 (potocznie mówi się wtedy, że mamy do czynienia ze smogiem) jest tzw. niska emisja, pochodząca z procesu spalania paliw stałych w przestarzałych indywidualnych systemach grzewczych (często piecach kaflowych, w zwartej zabudowie mieszkaniowej). Emisja pyłów drobnych

jest dominująca przy spalaniu paliw stałych (w tym także pochodzących ze spalania drewna w kominkach oraz spalania biomasy, gdzie ładunek pyłu PM10 wprowadzany do środowiska jest większy niż ze spalania węgla).

Istotnym czynnikiem wpływającym na występowanie tzw. „smogu” są warunki meteorologiczne decydujące o tempie rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń. Niekorzystne warunki pogodowe mogą wpływać na długotrwałe utrzymywanie się substancji na danym terenie i powodować ich kumulację. Sprzyjają temu niska temperatura powietrza, która skutkuje wzmożoną emisją z systemów grzewczych, mała prędkość wiatru - uniemożliwiająca dyspersję zanieczyszczeń, co oznacza stagnację lub niewielki ruch mas powietrza.

W latach 90-tych dzięki licznym miejskim inwestycjom i działaniom naprawczym ukierunkowanym na likwidację uciążliwych kotłowni węglowych o niskiej sprawności i zmianą nośnika energetycznego z węgla na gaz lub przyłączanie budynków do miejskiej sieci ciepłowniczej, stężenia zanieczyszczeń zaczęły znacząco spadać. Porównując przekrojowo na przestrzeni lat stężenie SO₂ (substancja charakterystyczna dla spalania paliw węglowych) w 1982 roku wynosiło ono 140 µg/m³, a w 2016 roku ok. 3 µg/m³. Wskazuje to na znaczący spadek udziału paliw stałych w strukturze zaopatrzenia w ciepło.

Analizy wykonywane w ramach „programu zaopatrzenia w ciepło” obejmujące lata 1995, 2001, 2010 i 2013 również potwierdzają wyniki monitoringu jakości powietrza w zakresie stężeń emisji SO₂ i dowodzą, że udział procentowy w strukturze zaopatrzenia w ciepło obejmujący kotłownie i paleniska węglowe spadał i wynosi odpowiednio: 54%, 32%, 16% i 14%.

Z wyrazami szacunku
Z up. PREZYDENTA
Maciej Władarski
Z-CA PREZYDENTA MIASTA POZNANIA

